

Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry

Pirjo Kauhanen, puheenjohtaja
PL 379
65101 Vaasa

LAUSUNTO**Opetus- ja kulttuuriministeriö**

kirjaamo@minedu.fi
verkko@minedu.fi

Viite OKM/57/010/2014

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain 4§ muuttamisesta

Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry kiittää Opetus- ja kulttuuriministeriötä saamastaan lausuntopyynnöstä ja haluaa omassa lausunnossaan kiinnittää huomion seuraaviin seikkoihin:

Lakiuudistuksen tavoitteena on luoda puitteet koulutuksen rakenneuudistuksen toteuttamiselle. Lukiokoulutuksen ja ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen järjestäjäverkkoa tiivistetään. Tavoitteena on vahvojen lukio- ja ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen järjestäjien toimintaedellytysten, yhteistyön ja laadun parantaminen ja jatko-opintoihin sekä työelämän tarpeisiin vastaavan koulutuksen valtakunnallisen ja alueellisen saavutettavuuden turvaaminen. Tavoitteena on myös lisätä toisen asteen koulutuksen, korkeakoulutuksen ja vapaan sivistystyön yhteistyötä sekä tehostaa koulutusjärjestelmän toimintaa.

Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry pitää perusteltuna ja oikeansuuntaisena sitä, että lakiesityksellä halutaan tehostaa koulutusjärjestelmän toimintaa ja suunnata resurssit laadukkaan sekä yksilön ja työelämän tarpeisiin vastaavan koulutuksen järjestämiseen.

Lakiesitys korostaa sitä, että järjestämislupaharkinta perustuu kokonaisharkintaan. Yksityiskohtaisemmat kriteerit eivät ole koulutuksen järjestäjien tiedossa. Tämä heikentää järjestämislupien hakeamiseen ja arviointiin liittyvää läpinäkyvyyttä ja tasa-arvoisuutta koulutuksen järjestäjien välillä. Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry edellyttää, että kriteeristö on olemassa ja järjestäjien tiedossa ennen kuin järjestämislupaprosessi voidaan käynnistää. Näiltä osin Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry tukee AMKE ry:n lausuntoa.

Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry näkee ensiarvoisen tärkeänä sen, että koulutuksen ohjausta, säätelyä ja budjettirakennetta kehitetään nykyisen mallin mukaisesti siten, että jokaisella koulutusmuodolla on järjestämislupansa, lukiokoulutuksella, ammatillisella peruskoulutuksella ja ammatillisella lisäkoulutuksella omansa. Jokaista koulutusmuotoa tulee kehittää omana kokonaisuutenaan ja sen omista lähtökohdista. Tämä varmistaa toisaalta mahdollisuuden kullekin erikoistua ja vahvistua omassa toiminnassaan, mutta myös kehittää koulutusmuotojen välistä yhteistyötä. Ammatillisen koulutuksen kaksi järjestämislupaa jatkaisi nykyistä mallia, joka on mahdollistanut joustavasti opiskelijapaikkojen ja resurssien yhteiskäytön oppilaitosmuotoisen ja näyttötutkintomuotoisen koulutuksen välillä.

Järjestämislupa voidaan jatkossakin myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, yksityiselle yhteisölle tai säätiölle taikka valtion liikelaitokselle, jota pidetään kannatettavana.

Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat haluaa painottaa sitä, että koulutuksen järjestäjän tulee jatkossakin voida lupansa puitteissa kohdentaa joustavasti ammatillisen koulutuksen tarjontaa alueen työelämän ja opiskelijoiden koulutustarpeet huomioiden. Koulutuksen järjestäjällä tulee olla mahdollisuus profiloitua ja erikoistua oman strategiansa mukaisesti.

Ammatillisten Aikuiskoulutuskeskusten Rehtorit ry on nyt Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry

Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry pitää kannatettavana, että ammatillisen koulutuksen järjestäjällä on monipuolinen palveluvalikoima eri koulutusaloilta ja tutkintotasoilta tai vahva erikoistunut osaaminen. Työmarkkinoilla käynnissä oleva rakennemuutos edellyttää työvoiman osaamisen jatkuvaa kehittämistä ja nopeaa reagoitua työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin, mikä edellyttää vahvaa aikuiskoulutusosaamista sekä aikuiskoulutustoimintaa. Aikuiskoulutuspalvelut tulisi kohdistaa jo työssä oleville osaamisen ja uran kehittämiseksi, uranvaihtajiin, työelämän ulkopuolella olevien tukemiseksi takaisin työelämään sekä maahanmuuttajataustaisten henkilöiden yhteiskuntaan ja työelämään integroimiseksi. Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry pitää kannatettavana sitä, että aikuiskoulutustehtävä voidaan antaa sellaiselle hakijalle, jolla on vahvan omaehtoisen aikuiskoulutuksen lisäksi riittävästi muiden tahojen rahoittamaa koulutusta ja työelämän kehittämistoimintaa. Tehtävän arvioinnissa tulee painottaa erityisesti näyttötutkintojärjestelmään liittyvää osaamista, henkilökohtaistamisprosessin tuntemusta sekä työelämän kehittämispalveluita. Lisäksi yhdistys pitää kannatettavana, että oppisopimuskoulutus liitetään osaksi aikuiskoulutustehtävää, johon se luontevasti kuuluukin. Lisäksi on huomioitava, että oppisopimustehtävä edellyttää järjestäjältään aina vahvaa oppisopimusoosaamista.

Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry näkee ensiarvoisen tärkeänä sen, että ammatillisessa koulutuksessa toista tutkintoa suorittavat ohjataan näyttötutkintona suoritettavaan oppilaitos- tai oppisopimusmuotoiseen koulutukseen. Tämä on yksilöiden, työelämän ja koulutusjärjestelmän tehokkuuden kannalta tarkoituksenmukaista. Näyttötutkintoprosessissa tehtävä henkilökohtaistaminen on toimiva työkalu ja sen pohjalta perustellusta syystä asiakas voidaan ohjata myös ammatilliseen perustutkintoon johtavaan koulutukseen. Lisäksi yhdistys näkee hyvänä, että säännös ei estä opiskelijaa suorittamasta jo suoritettua ammatillisen tutkinnon lisäksi toista ammatillista perustutkintoa.

Koulutuksen järjestämisluvan voi lakiesityksen mukaisesti ministeriö peruuttaa ilman koulutuksen järjestäjän esitystä. Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry, kuten AMKE ry omassa lausunnossaan, edellyttää, että koulutuksen järjestäjälle tulee aina antaa mahdollisuus tulla kuulluksi ja antaa mahdollisuus korjata tai kehittää toimintaansa ennen järjestämisluvan peruuttamista.

Keskeinen sisältö

Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry näkee tärkeänä, että:

- koulutuksen ohjausta, säätelyä ja budjettirakennetta kehitetään nykyisen mallin mukaisesti siten, että jokaisella koulutusmuodolla on järjestämislupansa
- koulutuksen järjestäjä voi jatkossakin lupansa puitteissa kohdentaa joustavasti ammatillisen koulutuksen tarjontaa alueen työelämän ja opiskelijoiden koulutustarpeet huomioiden.
- ammatillisessa koulutuksessa toista tutkintoa suorittavat ohjataan näyttötutkintona suoritettavaan oppilaitos- tai oppisopimusmuotoiseen koulutukseen.
- aikuiskoulutustehtävä myönnetään sellaiselle toimijalle, jolla on vahvan omaehtoisen aikuiskoulutuksen lisäksi riittävästi muiden tahojen rahoittamaa koulutusta ja työelämän kehittämistoimintaa.
- koulutuksen järjestäjälle tulee aina antaa mahdollisuus tulla kuulluksi ja antaa mahdollisuus korjata tai kehittää toimintaansa ennen järjestämisluvan peruuttamista.

Vaasa 17.11.2014

Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry

Pirjo Kauhanen
puheenjohtaja